

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“КИЇВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ”
ІНСТИТУТ БОТАНІКИ ІМ. М.Г. ХОЛОДНОГО НАН УКРАЇНИ
АСОЦІАЦІЯ ВИРОБНИКІВ ФІТОСИРОВИНИ УКРАЇНИ

«PLANTA+. НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА»

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції**

**19 лютого 2021 року
м. Київ**

1. Кайдалова Л. Г. Професійна підготовка майбутніх фахівців фармацевтичного профілю у вищих навчальних закладах: монографія / Л. Г. Кайдалова. – Харків: НФаУ, 2010. – 411 с.

2. Чернописка О. Особливості викладання елективного курсу «Психологія спілкування» студентам фармацевтичного факультету заочної форми навчання / О. Чернописка // Психологічні науки. – 2016. – № 2 (4). – С. 255–263.

3. Зайцева Г. М. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи хімічної метрології» для студентів за напрямом підготовки 22 «Охорона здоров'я», спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація» заочної форми навчання / Г. М. Зайцева, Я. М. Пушкарьова, В. О. Калібабчук. – Київ: НМУ імені О. О. Богомольця, 2019. – 9 с.

ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДИК ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПЕРІОД КАРАНТИНУ

Середа П.І.², Карпюк У.В.¹, Ємельянова О.І.¹, Чолак І.С.¹

**Національний медичний університет імені О.О.Богомольця,
м.Київ, Україна¹**

ПВНЗ «Київський медичний університет», м.Київ, Україна²

p.sereda@kmu.edu.ua, uliana.karpiuk@gmail.com,

yemelianovaoksana17@gmail.com, sophora9@gmail.com

Ключові слова: дистанційне навчання, інформаційні технології, навчальні онлайн платформи

Вступ. Важливим завданням розвитку вищої освіти України на сучасному етапі є інтеграція вищої освіти України до європейської освітньої системи, що полягає у реформуванні та модернізації через сучасні технології керування навчальним процесом, результатом яких є підвищення якості навчання та модернізація його матеріально-технічного забезпечення. Підготовка майбутніх лікарів на рівні міжнародних стандартів є одним з найважливіших стратегічних завдань вищої освіти України. Питання покращення якості підготовки майбутніх лікарів у системі вищої медичної освіти постає особливо актуальним в період реформування системи охорони здоров'я України, подальшого розвитку сімейної медицини, впровадження страхової медицини. Ідея реформування медичної вищої освіти полягає у адаптації національної системи вищої освіти до європейських стандартів [1,2,3].

Сучасні інформаційні технології, які дають можливість створювати, зберігати, трансформувати інформацію і забезпечувати ефективні способи її подання споживачеві, є дієвим інструментом прискорення прогресу у всіх сферах розвитку суспільства, визначають конкурентоспроможність будь-якої організації чи освітнього закладу.

Важлива роль в процесі створення і використання інформаційних технологій належить системі вищої освіти як основному джерелу висококваліфікованих кадрів і потужної бази фундаментальних і прикладних наукових досліджень. Суть інформатизації вищої освіти полягає у створенні

для педагогів і студентів сприятливих умов для вільного доступу до культурної, навчальної і наукової інформації.

Систематичні дослідження застосування інформаційних технологій в освіті проводяться вже багато років. У вищих навчальних закладах успішно застосовуються різні програмні комплекси – від відносно доступних (текстові і графічні редактори, засоби для роботи з таблицями і підготовки комп'ютерних презентацій), до складних і вузькоспеціалізованих (системи програмування, системи керування базами даних, пакети статистичної обробки даних тощо). Однак ці програмні засоби не завжди задовольняють всіх потреб викладачів вищої школи.

У наші дні, коли практично всі види контенту переходять з аналогових, фізичних і статичних у цифрові, створюються передумови для перетворення системи освіти у максимально гнучку і персоналізовану, особливо за необхідності дистанційного навчання та використання різних сервісів та платформ.

На сьогодні у навчальних закладах використовуються різні платформи, які можуть бути ефективними у навчальному процесі та його оцінюванні. Крім того, такі платформи містять багато корисної інформації для самопідготовки студентів, що особливо важливо для дистанційного навчання.

Досить активно на сьогодні ми використовуємо навчальну платформу Google Classroom. Google досить ретельно дбає про безпеку інформаційного простору, що дає змогу налагоджувати постійний зв'язок зі студентами не тільки під час занять, але й у позаурочний час. Крім того, Google Classroom – це безкоштовний сервіс для навчальних закладів [4,5]. Він допомагає заощадити час, ефективніше організувати роботу й спілкування зі студентами. Google Classroom пов'язує Google Drive, Google Docs та Gmail, створює оптимальні умови для переходу до безпаперової системи навчання. Викладачі можуть створювати і отримувати виконані студентами завдання в режимі онлайн, переглядати історію виконання завдання, надавати результати перевірок у реальному часі кожному студенту, робити оголошення, ставити запитання й залишати коментарі загального і приватного характеру [6].

Google Classroom автоматично створює файли на Диску для кожного завдання та студента. На сторінці завдань студенти завжди можуть дізнатися, яку роботу їм потрібно виконати та в який термін. При цьому викладач контролює терміни виконання завдань. Студент має можливість формувати протоколи занять, відповідати на запитання та виконувати завдання у тому ж документі, що надсилає викладач, а за необхідності прикріплювати фото, презентації та інші файли до різних завдань. Привабливою є можливість для викладача в автоматичному режимі формувати електронний журнал успішності та звітність по кожному студенту, що безумовно заощаджує час. Дану платформу ми використовуємо найчастіше для проведення практичних занять.

Для лекційних занять ми переважно використовуємо платформу ZOOM. Крім того, з допомогою цієї платформи ми маємо можливість організувати загальні і приватні спільні чати для обміну матеріалами; проводити онлайн-конференції та семінари, де є можливість демонструвати матеріали на

робочому столі свого комп'ютера, смартфона чи планшета, що є досить зручно. Важливим є те, що можна проводити необмежену кількість конференцій, правда в безкоштовній версії кожна з них може тривати не довше 40 хвилин. Крім того, конференції можна запланувати і заздалегідь запрошувати їх учасників, що дозволяє правильно та оптимально планувати свій час.

Досить актуальною на сьогодні є використання у Національному медичному університеті імені О.О.Богомольця платформи «Lika». Викладач має можливість заповнити всі свої предмети для конкретних груп студентів необхідними матеріалами: лекціями, методичними рекомендаціями, тестами, завданнями, протоколами та ін. Студент користується навчальними матеріалами та проходить тестування з відповідного предмету та курсу. Викладач може визначати час, терміни проведення та контролювати виконання відповідних завдань. На заняття з кінцевого контролю знань надається доступ студенту у визначений конкретний час та певна кількість завдань та тестів. У результаті ми отримуємо бали та відсотки автоматично розраховані програмою і сформовані в електронну відомість. Безумовно, це потребує додаткової підготовки не тільки з боку студента, а й з боку викладача. Необхідно перевести всю документацію у той формат, який дозволяє адміністратору платформи завантажити її для використання. Для студентів необхідно прописати покроковий алгоритм користування.

Дистанційне навчання з дисциплін на кафедрах денної та заочної форми навчання – це новий освітній досвід, що використовується сьогодні у зв'язку з введенням карантину.

Як і будь-яке нововведення, дистанційне навчання має свої труднощі і проблеми, серед яких: недостатній контроль над засвоєнням студентами відповідних знань з предмету, особливо за відсутності ефективного зворотнього зв'язку (студент-викладач), можливо, з технічних причин; психологічна неготовність студентів до самостійної роботи, низька мотивація. Але не дивлячись на це, переважна кількість студентів результативно працюють на різних платформах. Студенти мають можливість отримати всі необхідні матеріали з предметів та працювати з ними незалежно від їхнього місцезнаходження. Крім того, дистанційне навчання в кредитно-модульному процесі дає можливість студенту завдяки гнучкому часу й доступу до платформи, активно взаємодіяти з комп'ютером і вести діалог чи отримувати консультацію від викладача за необхідності, і як результат, отримати максимальний обсяг знань та вмінь та позитивні результати оцінювання з предметів на кафедрі. Проблемним є вивчення різних практичних навичок, що необхідні для засвоєння предметів. За умови дистанційного навчання ми використовуємо для цього схеми, малюнки, фото та відеофайли.

Безумовно, для дистанційного навчання можна використовувати інші форми: чат-заняття, при яких всі студенти та викладач мають одночасний доступ до чату; веб-заняття - дистанційні уроки, конференції, семінари, навчальні ігри, лабораторні роботи, практикуми, проведені за допомогою засобів телекомунікацій і різних можливостей інтернет-сервісу. Для веб-занять використовуються спеціалізовані освітні веб-форуми, де користувачі

спілкуються з певної теми або проблеми за допомогою записів, що залишаються на одному із сайтів із встановленої на ньому відповідною програмою. Звичайно веб-форуми відрізняються можливістю більш тривалої роботи й асинхронним характером взаємодії студентів та викладачів.

Працюючи дистанційно, окрім виконання теоретичних завдань та засвоєння практичних навичок, студент здобуває стійкі автоматизовані навички. Теоретичні знання засвоюються без додаткових зусиль, органічно вплітаючись у тренувальні вправи. Формування теоретичних і практичних навичок досягається в процесі систематичного вивчення матеріалів і прослуховування та повторення за лектором вправ на аудіо й відеоносіях, Таке навчання дає можливість студенту активізувати всі свої здібності та вміння з використанням саме тієї методики запам'ятовування, яка найкраще сприймається. Воно надає можливість викладачу підбирати навчальний матеріал залежно від інформаційної потреби студентів.

Освітня спільнота має потребу в особистостях, які здатні до самоосвіти, забезпечення безперервності освіти є соціальним замовленням суспільства. Дистанційна форма навчання здатна забезпечити постійне освітнє зростання особистості і є особисто-орієнтованою формою навчання. Система дистанційної освіти займає своє особливе місце в системі освіти, оскільки в специфічних умовах карантину, за правильної та чіткої організації, вона може забезпечити якісну освіту, що безумовно відповідає вимогам сьогодення.

Якщо розглядати дистанційне навчання як одну із форм навчання, логічно зробити висновок, що в цій системі окрім викладача й студента повинні бути наявні і засоби навчання як компоненти даної системи. Звідси впливає необхідність серйозного наукового підходу до розробки спеціальних курсів, підручників, відеоуроків та ін. для системи дистанційного навчання, де важливою складовою має бути самоосвіта змотивованого студента.

Перелік посилань:

1. Медична реформа в Україні: що зміниться з 1 січня 2018 року. – Режим доступу : <https://health.unian.ua/country/2324814-medichna-reforma-v-ukrajini-schozminitsya-z-1-sichnya-2018-roku.html>.
2. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 року № 1556-VII. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Європейська інтеграція вищої освіти України у контексті Болонського процесу. Тематичний випуск часопису “Вища освіта України” № 3, додаток 2. – К., 2015. – 281 с.
4. <https://classroom.google.com/h>
5. 1. https://support.google.com/edu/classroom/answer/6020279?hl=ru&ref_topic=7175444 3. Ways we're making Classroom and Forms easier for teachers this school year [Електронний ресурс] / Sarah Wu/
6. <https://blog.zoom.us/how-to-use-zoom-for-online-learning/>